

Sotamies Teppo Ramun kirje tädilleen jatkosodassa sieltä jostakin

— — —

26/7.44 Illalla. Levossa.

Heipä vaan täti hyvä! Kauniit kiitokset kirjeestäsi. Sain sen tänään. Oli tosiaan mukava saaja tietää kuinka sinäkin jaksat. Siitähän onkin jo aikaa, kun minäkin sieltä lähdin. Nyt on oltu jo toista kuukautta täällä linjassakin - onhan sitä jo siinä ajassa kerinnyt tutustua tähän sotakauhuunkin, että ei enää kaipaa linjaan. Me nimittäin ollaan nyt vähän takana huilaamassa, jos niin sanoisin.

No niin, minä olen ollu täällä Keski-Kannaksella. Me lähettiin Siiranmäestä vetäytymään ja nyt oltiin täällä sillanpäässä siis Vuosalmella. Kyllähän täällä on jo nähty kaikki nämä sodan kauhut ja kieltämättä tää on ollu raskasta aikaa. Olle nähnyt monen aseveljistä kaatuvana tai pahasti haavoittuvan, mutta kuin kohtalon sallimuksesta olen säilynyt naarmuitta. Siitä Korkeimmalle kiitos, sillä eihän siellä linjassa ollessa arvannut elämänsä hetkeä pitemmälle ajatella. Kyllähän siellä tahtoi hermot riekaleiksi männä, kun raikuin se urkupyssykin. Joskus huokasi, että ei se nyt niin ihme ole, vaikka sieltä niin moni jo lähtikin takamäkeen. No niin, se siitä.

Me ollaan nyt oltu jo toista viikkoa pois linjasta ja aivan kuin yhteisestä sopimuksesta on ryssäkin sen jälkeen ollu hiljaa. Ei ole liikaa häirinny niitä nuoria miehiä, jotka tulivat meidän tilalle, joten mekin saamme olla täällä rauhassa ehkä pitempään. Muuten vielä kertoa voisin tässä iluani niin ikäviä uutisia, että sieltäkin on jo pois käsky annuttu, joten niilläkin on se raskas taivall edessä. Kumpa vaan jaksaisivat ne vanhatkin sen kestää, sillä sen nyt arvaa, että ei se mikään huvireissu tule olemaan. Kumpa tää hullu sota pian loppuisi niin ainakin sitä sitte menis.

Se täällä saa minun mielesti vähän hullua, kun ei pääse edes evakuamislomallekaan. Upseeristo ja aliupseeristohan sen saavat. Sellaisimkin muutto ei välttä. Eipä tässä muut, kun paljon terveisiä.

Piirsi, Teppo

Jälkikirjoitus kirjeen kulmassa:

Kirjoitahan joskus. On mukava saaja kirjeitä ja ainahan niihin tällaisessa tilanteessa pystyy vastaamaan. Toista on sitte, jos joutuu linjaan.

Piirsi, Teppo

— — —

Puhtaaksikirjoittajan huomiot:

Kirje on vastauskirje tädille, joten emme tiedä luetun perusteella sitä, minkälaisia kysymyksiä tädin kirje on sisältänyt ja joihin Teppo on vastannut kirjeessään. 19-vuotias nuori mies lähti jatkosotaan alunperin kirjoitetun perusteella sotaromanttisin mielin puolustamaan isänmaata, kun kutsu palvelukseen itsenäisen Suomen tasavallan kenttäarmeijaan tuli täysi-ikäisyyden saavuttamisen myötä kohdalle. Koulutusjakson jälkeen nuori mies komennettiin rintamalle turvaamaan osaltaan kansakunnan elinoikeutta ja nuoren Suomen valtion itsenäisyyttä. Sodan realiteetit ovat kääntäneet taisteluissa mukana olleen mielen romantikosta realistiksi. Tepolla ei enää kirjoitushetkellä ollut nuoren miehen kiimaa päästä taistelemaan etulinjaan, mutta hän oli valmis palaamaan etulinjaan, jos käsky kävisi. Sotamies Teppo Ramu taisteli kunniakkaassa

everstiluutnantti Adolf Ehrnroothin johtamassa 7. jalkaväkirykmentissä Karjalan kannaksella jatkosodan ratkaisutaisteluissa [https://fi.wikipedia.org/wiki/Jalkaväkirykmentti_7_\(jatkosota\)](https://fi.wikipedia.org/wiki/Jalkaväkirykmentti_7_(jatkosota)). Tarkemmin voit tutkia Tepon sotapolun https://sotapolku.fi/henkilot/ramu_teppo-lennart_09.01.1925_luum-ki/.

Sota-aikana vihollisen aktiivisen tiedustelun aiheuttaman vaaran vuoksi ei joukkoyksikön sijaintia ja tehtävää saa mainita kenttäpostissa. Sodan loppuvaiheessa on tästä käytännöstä livetty ainakin miehistötehtävissä palvelleiden keskuudessa, kuten Teponkin kirje osoittaa. Kotirintamalla oltiin toki varmasti kiinnostuneita siitä, missä meidän pojat kulkee. Todennäköisesti Teppokin on kirjeessä vain yleisluontoisesti vastannut tätänsä tiedusteluun asiassa. Kirjeen huoleton ja osin kielellisesti isoista alkukirjaimista piittaamaton kynän piirto viittaa sota-aikana annettuun kenttäpostia koskevaan suulliseen ohjeistukseen, jossa otettiin huomioon se mahdollisuus, että postilähetykset voisivat joutua matkalla rintamalta kotijoukoille vihollisen käsiin. Teppo on kyllä onnistunut kirjoittamaan tekstinsä siten, ettei vihollisen tiedustelu olisi varmuudella missään tilanteessa voinut tulkita sitä merkittävää tietoa Tepon komppanian toimista anastaen.

Teppo kirjoitti linjasta, jolla hän tarkoitti Mannerheimin puolustuslinjalla sotatoimialueen etulinjan asemapaikkaa VT-linjassa ja myöhemmin VKT-linjassa. Asemasodassa sotamiehelle osoitettiin tuliasema, josta käsin tuli taistella vihollista vastaan kaikin voimin viimeiseen hengenvetoon asti. Osoitettua tuliasemaa ei saanut missään tapauksessa jättää taistelutilanteessa ilman esimiehen antamaa vetäytymiskäskyä, jottei puolustuslinjaan syntyisi viholliselle murtautumisaukkoa, jonka kautta vihollinen pääsisi puolustuslinjalla olevien suomalaisten sotilaiden sivustaan ja koukkaamaan selustaan motittamaan eli saartamaan suomalaisia joukkoja.

Teppo kirjoitti urkupyssystä, joilla hän tarkoitti niin kutsuttuja ”Stalinin urkuja” eli neuvostoarmeijan käytössä ollutta raketinheitinjärjestelmää [https://fi.wikipedia.org/wiki/Katjuša_\(ase\)](https://fi.wikipedia.org/wiki/Katjuša_(ase)), jonka avulla kyettiin nopeasti laukaisemaan kohdealueelle salvo tuhovoimaisia raketteja. Suomalaisten keskuudessa asejärjestelmä aiheutti tuhovoimallaan kauhua jo kuultaessa rakettien laukaisuhetkellä noidanpillien tavoin ujeltavat ja lähestyvistä iskusta ennalta kuultavat äänet. Vihollisen tulivoiman pelko ja sotilaiden psyyken hajoaminen kovassa paineessa ja taistelustressissä aiheutti rintamalla rintamakarkuruutta, josta Teppokin kirjoitti tädilleen ymmärtävänsä, miksi jotkut lähtivät takamäkeen. Luetun perusteella Tepon komppanian asemat oli ryhmitetty puolustajan kannalta edullisesti mäkien ja harjanteiden laelle. Sodassa jokainen asemapaikka ja tehtävä on sotilasarvoon katsomatta tärkeä. Kukaan ei saa jättää käskettyä asemaa omaehtoisesti aiheuttaen aseveljilleen ja nykypäivänä myös asesiskoilleen kuolemanvaaraa yksikön vastuulla olevalla sotatoimialueella. Sota-aikana rintamakarkurit tuomittiin kenttäoikeudessa kuolemaan teloittamalla.

Kirjeen lopussa Teppo kertoo ihmetystään siitä, kuinka linjan takana reservissä ja valmiudessa olevat joukot, eivät tule kohdelluiksi tasavertaisesti lomakäytänteissä. Toivottavasti nykypäivän johtavassa asemassa olevat lähimmäiset ymmärtävät jokaisen ihmisarvon ja samankaltaiset odotukset tulla kohdelluiksi tasavertaisesti yhteiskunnassa erilaisissa tehtävissään myös rauhan aikana. Uskon, että suomalaiset sotilasjohtajat ovat ottaneet opiksi sodan jälkeen saadusta rintamamiesten palautteesta ja käyttäytymistieteellisten tutkimusten esiinnostamista epäkohdista sota-aikana. Annamme kunnian sotaveteraanien uhrauksille isänmaan puolesta ja katsomme kirkkain silmin elämässä ajassa eteen tulevaan.

Minulla on kunniatehtävä lukea Tepon kirje ja adresseja hänen hautajaisissaan ensi lauantaina. Eläessään Teppo oli karjalaisena välitön ja lämminsydäminen, kokemusrikkaan elämän elänyt hyväntahtoinen ja tarmokas suomalainen lähimmäinen. Hän eli 92-vuoden mittaisen elämänsä esimerkillisesti niin sodassa kuin rauhan aikana. Minulla oli ilo tavata hänet muutaman kerran kasvotusten. Kehittäessäni yritysideaa internettiin haastattelin häntä Aito Taitaja -artikkeliin päretöiden tekemisestä http://www.ifitfi.com/wp-content/uploads/2012/08/IFITFI_Aito_Taitaja_artikkeli_nro_1_Teppo_Ramu3.jpg.

Keskustellassamme niitä näitä Teppo kertoi oma-aloitteisesti sodan jälkeen pohtineensa, että hänen elämällään täytyy olla jokin merkitys, koska hän selvisi sieltä tulimyrskystä ehjin nahoin rauhan tullessa. Teppo osoitti esimerkillään ja elämällään sen, kuinka ihminen saattaa elää aktiivisesti myös kullekin annetut vanhuusvuodet virkeästi ja onnellisesti puuhastellen kullekin mieleisiä puhdetöitä. Teppo siunataan haudan lepoon 5.8.2017 Taavetin hautausmaan kappelissa. Saan olla mukana saattamassa arvostamani ikäpolven esimerkillistä Suomen kansalaista haudan lepoon. Rauha hänen sielulleen Korkeimman kodissa ja muistolleen lähimmäisten keskuudessa ajassa.

Nurmijärvellä 1.8.2017

Jukka Paakkanen
kapteeniluutnantti evp